

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/ ๓๐๓

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างเอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามในการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามในการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ ฉบับ พร้อมสรุปสาระสำคัญและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๔/๘๔๔ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๔/๘๔๐ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๑๒๐๔/๗๖๗ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔
๖. สำเนาหนังสือกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ที่ พณ ๐๖๐๓/๒๙๑๓ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอ เรื่อง ขอความเห็นชอบเอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามในการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีกำหนดการเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน (ASEAN Transport Ministers Meeting: ATM) ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีน ครั้งที่ ๒๐ การประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๙ และการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ด้วยรูปแบบการประชุมทางไกล โดยในระหว่างการประชุมดังกล่าวจะมีการรับรองและลงนามเอกสาร เพื่อเป็นผลลัพธ์ของการประชุมและให้การประชุมมีผลเป็นรูปธรรม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามระหว่างการประชุมฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

/๓. ความเร่งด่วน ...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่การประชุมรัฐมนตรีชนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๑-๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ด้วยรูปแบบการประชุมทางไกล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบเอกสารดังกล่าวภายในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๔. สารสำคัญ ข้อกฎหมาย

กระทรวงคมนาคมขอเสนอเอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามระหว่างการประชุมรัฐมนตรีชนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗ ฉบับ ดังนี้

๔.๑ เอกสารที่จะมีการรับรอง จำนวน ๖ ฉบับ ดังนี้

๔.๑.๑ ร่างแนวทางการดำเนินงานสำหรับการพัฒนาแผนการขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืนในเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ของอาเซียน เป็นเอกสารแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการวางแผนการขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืนในเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ของอาเซียน แบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน ได้แก่ การเริ่มต้นการกำหนดวิสัยทัศน์ การวางแผนปฏิบัติ และการดำเนินการ โดยปรับให้เหมาะสมกับแนวทางปฏิบัติและทรัพยากรในการวางแผนในปัจจุบัน ในแต่ละขั้นตอนแนวทางการดำเนินงานจะให้คำจำกัดความทั่วไป ตัวอย่างบทเรียนที่ได้รับ แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด รวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแง่มุมต่าง ๆ ของกระบวนการวางแผนในบริบทและเงื่อนไขของโครงสร้าง สิ่งแวดล้อม และสังคมที่แตกต่างกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุความท้าทายและภารกิจของเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ในอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระบวนการวางแผนการขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืน และสร้างความตระหนักแก่คณะผู้ดำเนินการ รวมถึงขีดความสามารถที่จำเป็นในการดำเนินการกระบวนการวางแผนการขนส่งของเมืองอย่างยั่งยืน

๔.๑.๒ ร่างชุดเครื่องมือสำหรับการจัดตั้งคณะเจ้าหน้าที่บริหารด้านการขนส่งในเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ของอาเซียน เป็นชุดแนวคิดการวิเคราะห์ที่เกิดขึ้นจากการที่องค์กรและหน่วยงานด้านการขนส่งทั่วอาเซียนเผชิญกับความท้าทายและวิธีแก้ปัญหาล้วนๆ เพื่อเปรียบเทียบและทำความเข้าใจโครงสร้างการกำกับดูแลที่มีอยู่ รวมถึงโครงสร้างการกำกับดูแลที่อาจมีในอนาคต โดยการระบุลักษณะของโครงสร้างการกำกับดูแลเดิมและการออกแบบโครงสร้างการกำกับดูแลใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุความท้าทายและภารกิจของเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ในอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับชุดเครื่องมือสำหรับการจัดตั้งคณะเจ้าหน้าที่บริหารด้านการขนส่งในเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ และสร้างความตระหนักแก่คณะผู้ดำเนินการ รวมถึงขีดความสามารถที่จำเป็นในการจัดตั้งคณะเจ้าหน้าที่บริหารด้านการขนส่งในเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่

๔.๑.๓ ร่างปฏิญญาพนมเปญว่าด้วยการขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืน เป็นเอกสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนแสดงเจตนารมณ์ในการสนับสนุนการพัฒนากระบวนการขนส่งภายในเขตเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ความเท่าเทียมทางสังคม ความปลอดภัย สวัสดิภาพ และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และรับรองเอกสาร ๒ ฉบับ ตามข้อ ๔.๑.๑ และ ๔.๑.๒ ทั้งนี้ ร่างปฏิญญาดังกล่าวไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย แต่ให้ประเทศสมาชิกดำเนินการด้วยความสมัครใจ

๔.๑.๔ ร่างแนวปฏิบัติอาเซียน-ญี่ปุ่น ในการตรวจประเมินมาตรฐานการบริหารจัดการโลจิสติกส์แบบควบคุมอุณหภูมิ เป็นแนวทางการตรวจประเมินผู้ประกอบการโลจิสติกส์ให้แก่หน่วยงานที่ให้การรับรองมาตรฐานการบริหารจัดการโลจิสติกส์แบบควบคุมอุณหภูมิในแต่ละประเทศในอาเซียนได้พัฒนาขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการตรวจประเมินในส่วนของการบริหารจัดการ ๑) คลังสินค้า (warehouse) และ ๒) การขนส่ง (Transport) ที่ต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ เพื่อให้บริการโลจิสติกส์แบบควบคุมอุณหภูมิในภูมิภาคอาเซียนมีมาตรฐานและประสิทธิภาพ ซึ่งแนวปฏิบัตินี้อยู่ในรูปแบบสมัครใจ ประเทศในภูมิภาคอาเซียนไม่จำเป็นต้องนำแนวปฏิบัตินี้ไปประยุกต์ใช้ทั้งหมด

๔.๑.๕ ร่างรายงานผลการศึกษาการทดสอบระบบสถิติการควบคุมยานพาหนะที่บรรทุกน้ำหนักเกินด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเอกสารรายงานผลการทดสอบประสิทธิภาพและความแม่นยำของเทคโนโลยีใหม่ของญี่ปุ่น โดยการรับแรงสั่นสะเทือนผ่านเซ็นเซอร์ในแอปพลิเคชันจากโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบ Smartphone ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐด้านการควบคุมยานพาหนะที่บรรทุกน้ำหนักเกินด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า โดยปัจจุบันมาตรการของประเทศสมาชิกอาเซียนในการดำเนินงานดังกล่าวคือมีการตั้งสถานีชั่งน้ำหนักและ Weigh in Motion (WIM) ซึ่งใช้งบประมาณการลงทุนค่อนข้างสูง และยังไม่ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่

๔.๑.๖ ร่างแผนปฏิบัติการ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ ของแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านการขนส่งอาเซียน-จีน ฉบับปรับปรุง เป็นร่างแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี ระหว่างปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการฉบับที่ ๒ (ฉบับที่ ๑ ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓) มีโครงการความร่วมมือสำคัญระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับจีนบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการฯ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการขนส่งระหว่างภูมิภาคภายใต้แผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งของอาเซียน (KLTSF) และข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง แบ่งออกเป็น ๕ หัวข้อหลัก ได้แก่ (๑) โครงการความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐาน (๒) โครงการความร่วมมือด้านการขนส่งทางน้ำ (๓) โครงการความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง (๔) โครงการความร่วมมือด้านฐานข้อมูล และ (๕) โครงการความร่วมมือทางวิชาการ โดยมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ได้แก่ โครงการความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน โครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง เฟส ๓ (ท่าเรือ F) และโครงการความร่วมมือการเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-เมโขง

๔.๒ เอกสารที่จะมีการรับรองและลงนาม จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๑๒ ของบริการขนส่งทางอากาศ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (การลงนามในลักษณะเวียน (ad-referendum) ภายหลังการประชุมฯ) เป็นเอกสารเพื่อยื่นเปิดตลาดการให้บริการคลังสินค้า (Cargo Handling Services) ในท่าอากาศยาน ๗ แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานอุตะเกา ระยอง-พัทยา ท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวงเชียงราย ท่าอากาศยานหาดใหญ่ ท่าอากาศยานอุดรธานี ท่าอากาศยานอุบลราชธานี ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี และท่าอากาศยานแม่สอด แบบมีเงื่อนไขว่าอนุญาตให้บุคคลสัญชาติอาเซียนถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ ๔๙ อำนาจบริหารกิจการเป็นของบุคคลสัญชาติไทย ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ข้อกำหนดและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศ

๕.๑.๑ เอกสารที่จะมีการรับรอง ๖ ฉบับ (ข้อ ๔.๑)

๑) ประเด็นสาระและถ้อยคำ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำโดยรวมของร่างเอกสารทั้ง ๖ ฉบับข้างต้น หากกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทยสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ และสอดคล้องกับเอกสารและปฏิญญาอาเซียนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ หากร่างเอกสารข้างต้นยังไม่ใช่ว่างสุดท้าย (final agreed text) ในกรณีที่มีการปรับแก้ ขอให้พิจารณาให้ร่างสุดท้ายเป็นไปตามแนวทางในข้างต้นด้วย

/๒) ประเด็น...

๒) ประเด็นตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่างแนวทางการดำเนินงานสำหรับการพัฒนาแผนการขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืนในเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ของอาเซียน และร่างชุดเครื่องมือสำหรับการจัดตั้งคณะเจ้าหน้าที่บริหารด้านการขนส่งในเมืองภูมิภาคขนาดใหญ่ของอาเซียน เป็นเอกสารข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา และส่งเสริมการขนส่งและระบบการขนส่งที่ยั่งยืน ขณะที่ร่างกฎหมายพินยอมว่าด้วยการขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืน เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในระดับรัฐมนตรีที่จะรับรองร่างเอกสารทั้ง ๒ ฉบับข้างต้น โดยร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ร่างแนวปฏิบัติอาเซียน-ญี่ปุ่น ในการตรวจประเมินมาตรฐานการบริหารจัดการโลจิสติกส์แบบควบคุมอุณหภูมิจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการตรวจประเมินผู้ประกอบการโลจิสติกส์ในประเทศสมาชิกอาเซียนให้มีระบบการตรวจประเมินและการให้การรับรองมาตรฐานการบริหารจัดการโลจิสติกส์แบบควบคุมอุณหภูมิที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ส่วนร่างรายงานผลการศึกษาศึกษาการทดสอบระบบสาธิตการควบคุมยานพาหนะที่บรรทุกน้ำหนักเกินด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำขึ้นเพื่อทดสอบประสิทธิภาพและความแม่นยำของเทคโนโลยีใหม่ที่จะใช้ในการควบคุมยานพาหนะที่บรรทุกน้ำหนักเกินบนท้องถนน โดยร่างเอกสารทั้ง ๒ ฉบับ มิได้มีรูปแบบถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

สำหรับร่างแผนปฏิบัติการปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ ของแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านการขนส่งอาเซียน-จีน ฉบับปรับปรุง เป็นเอกสารที่กำหนดโครงการความร่วมมือสำคัญระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือภายใต้แผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านการขนส่งอาเซียน-จีน ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๕ และข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทางของจีน โดยมีได้มีรูปแบบ ถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งจะไม่มีการลงนามในร่างเอกสารดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างแผนปฏิบัติการฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ดังนั้น กระทรวงคมนาคมจึงควรพิจารณาเสนอร่างแผนปฏิบัติการดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔

๕.๑.๒ ร่างพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๑๒ ของบริการขนส่งทางอากาศภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน

๑) ประเด็นด้านสาระและถ้อยคำ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำของร่างพิธีสารฯ หากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทยสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑) ร่างพิธีสารฯ เป็นข้อผูกพันชุดสุดท้ายของบริการขนส่งทางอากาศ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน ซึ่งรวบรวมตารางข้อผูกพันเฉพาะสาขาของรัฐสมาชิก และรายการยกเว้นการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่งด้านการขนส่งทางอากาศ และเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน จึงเข้าข่ายเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

(๒) หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างพิธีสารฯ ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างพิธีสารฯ ก็ไม่เป็นการทำหนังสือสัญญาประเภทที่ต้องออกพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา อย่างไรก็ตาม ยังต้องพิจารณาว่า การจัดทำร่างพิธีสารฯ เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาอื่นที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือไม่ ซึ่งในการพิจารณาดังกล่าว ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องคำนึงถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ (ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐) กรณีคณะรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการผ่านแดนสินค้าระหว่างกรมศุลกากรแห่งราชอาณาจักรไทยและกรมศุลกากรและสรรพสามิตแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือไม่

(๓) หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำร่างพิธีสารฯ เป็นการทำหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ก็ต้องเสนอรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ ในกรณีที่มีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือไม่ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญ

(๔) โดยที่มาตรา ๑๗๘ วรรคสี่ กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดวิธีการประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็นอันเกิดจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอร่างกฎหมาย ดังนั้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงอาจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็นอันอาจเกิดจากผลกระทบของการจัดทำร่างพิธีสารฯ ตามแนวปฏิบัติที่ผ่านมาหรือตามที่เห็นสมควรไปก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕.๒ กระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๑๒ ของบริการขนส่งทางอากาศ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน ซึ่งมีสาระสำคัญและกรอบเวลาการมีผลบังคับใช้ของพิธีสารฯ สอดคล้องกับการจัดทำพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๑๑ ของบริการขนส่งทางอากาศ ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดบริการขนส่ง

/ทางอากาศ...

ทางอากาศ ชุดที่ ๑๒ จะเป็นชุดสุดท้ายภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนรูปแบบการจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการไปสู่การจัดทำรายการมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณี (Non-Conforming Measures: NCMs) ภายใต้ความตกลงการค้าบริการอาเซียน (ASEAN Trade in Services Agreement: ATISA) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจึงเห็นว่าหากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยสามารถระบุขอบเขตรายละเอียดหรือคำจำกัดความ (Central Product Classification: CPC) ในสาขาบริการคลังสินค้าที่มีการผูกพันก็จะเป็นประโยชน์และก่อให้เกิดความชัดเจนในการจัดทำ NCMs ของไทย ภายใต้ ATISA ในอนาคตต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๕.๓ ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

๕.๓.๑ ร่างเอกสารที่จะมีการรับรองทั้ง ๖ ฉบับ เป็นเอกสารแนวทางสำหรับการปฏิบัติให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านการบริหารจัดการระบบการขนส่งในเขตเมืองให้มีความยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน การสร้างมาตรฐานโลจิสติกส์แบบควบคุมอุณหภูมิในภูมิภาค และการทดสอบเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านการควบคุมยานพาหนะที่บรรทุกน้ำหนักเกินของหน่วยงานภาครัฐในอาเซียน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินกิจกรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้แผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งของอาเซียน หรือแผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur Transport Strategic Plan: KLTSP) ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการขนส่งในภูมิภาคให้มีความทัดเทียมกับภูมิภาคอื่น ๆ ในโลก โดยเอกสารทั้ง ๖ ฉบับดังกล่าวไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (non-legal binding) จึงเห็นควรให้การรับรองเอกสารทั้ง ๖ ฉบับ

๕.๓.๒ ร่างพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๑๒ ของบริการขนส่งทางอากาศ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน เป็นการดำเนินการที่ประเทศไทยเสนอเปิดตลาดให้บริการคลังสินค้าแบบมีเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยไม่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดังกล่าว โดยการให้บริการคลังสินค้าเป็นไปตามคำจำกัดความในภาคผนวกของแนวทางการเปิดตลาดการค้าบริการสาขาการขนส่งทางอากาศของอาเซียน (Guidelines for Liberalization of The Air Transport Ancillary Services) ซึ่งมีขอบเขตคำจำกัดความที่กว้างกว่าการจำแนกประเภทสินค้ากลาง (Central Product Classification: CPC) นอกจากนี้ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้สอบถามข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดตลาดการให้บริการคลังสินค้าแล้ว โดยมีผู้ให้ข้อคิดเห็นจำนวน ๖ ราย ประกอบด้วย ผู้ให้บริการท่าอากาศยาน (เจ้าของพื้นที่) จำนวน ๓ ราย ผู้ประกอบการให้บริการคลังสินค้าและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ราย โดยมีผู้ประกอบการที่เห็นด้วยและไม่ขัดข้องกับการเปิดตลาดดังกล่าว ๕ ราย

๖. ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ

การร่วมรับรองและลงนามเอกสารต่าง ๆ ข้างต้นจะเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งของอาเซียน หรือแผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur Transport Strategic Plan: KLTSP) ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางบก การขนส่งทางน้ำ การอำนวยความสะดวกในการขนส่ง และการขนส่งที่ยั่งยืน และแผนแม่บทด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ในการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน

/รวมถึงการ...

รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการขนส่งของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา อันจะเป็นการยกระดับมาตรฐานการขนส่งในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะการขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางบก และการวางแผนการคมนาคมขนส่งในเขตเมืองให้มีความยืดหยุ่น ยั่งยืน และครอบคลุม และมีความเป็นสากลทัดเทียมนานาประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าและการลงทุนของผู้ประกอบการ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบร่างเอกสารในข้อ ๔.๑-๔.๒ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

๗.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองเอกสารในข้อ ๔.๑

๗.๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองและลงนามในเอกสารข้อ ๔.๒ และเมื่อลงนามแล้วให้ส่งเอกสารดังกล่าวให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนแสดงเจตนาการมีผลผูกพันของเอกสารต่อไป

๗.๔ ให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายสำหรับการลงนามเอกสารในข้อ ๔.๒

๗.๕ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการมอบสัตยาบันสารให้แก่เลขาธิการอาเซียนเพื่อรับทราบการให้สัตยาบันร่างพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๑๒ ของบริการขนส่งทางอากาศ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน เมื่อรัฐสภามีมติเห็นชอบเอกสารดังกล่าวแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๓๘๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ iladapong.mot@gmail.com